

Taula del Sénia

Les oliveres mil·lenàries s'alien amb altres zones del Patrimoni Agrícola Mundial

S'ha creat una xarxa internacional per tal de crear experiències turístiques singulars i una plataforma de comercialització conjunta per a productes com l'oli verge extra certificat

La gerent de la Taula del Sénia, Tere Adell, mostra una valona. FOTO: CEDIDA

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
ULLDECONA

Què tenen en comú les oliveres mil·lenàries del territori del Sénia, la vall 'salada' d'Añana (Àlaba) i les vinyes de la comarca malaguenya de l'Axaarquía? Totes tres zones han estat declarades Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial (SIPAM) per la FAO, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació, però es tracta de territoris i produccions encara força desconeguts fora dels seus àmbits. Per remeiar-ho, acaba de posar-se en marxa un projecte internacional que promocionarà de forma conjunta aquests territoris i els productes agroalimentaris que en sorgeixen, a més de crear propostes turístiques singulars. Hi participen 8 zones d'Espanya, França i Portugal, entre els quals s'hi troba també el reg històric de l'Horta de València. Està liderat per la Conse-

lleria d'Agricultura d'Andalusia i compta amb una dotació d'1,14 milions fins al 2023, dels quals el 75% prové de fons europeus.

Segons detalla la gerent de la Mancomunitat de la Taula del Sénia, Tere Adell, un dels principals objectius és crear una plataforma conjunta de comercialització, tant d'experiències turístiques singulars com dels productes agroalimentaris d'aquestes zones, com és el cas de la pansa malaguenya, la sal alabesa, o l'oli verge extra certificat d'oliveres mil·lenàries.

A nivell turístic, es treballarà per crear experiències úniques estretament relacionades amb els sistemes SIPAM (o similars), la biodiversitat, el paisatge, les pràctiques agrícoles i forestals i el patrimoni cultural.

L'objectiu final és posar en valor, ajudar al desenvolupament i per tant afavorir la conservació «d'uns ecosistemes resilient, però sotmesos actualment a serioses amena-

ces; com ara el canvi climàtic, la globalització, productes més competitius, o l'abandó de l'activitat per una baixa rendibilitat; el que implica despoblació i pèrdua de biodiversitat i coneixement», comenta Adell.

Dia Mundial de l'Olivera

Precisament ahir es commemorava el Dia Mundial de l'Olivera. Actualment hi ha comptabilitzades al territori de la Taula del Sénia, entre el sud de Catalunya, el nord del País Valencià i una part d'Aragó, un total de 6.358 oliveres mil·lenàries o monumentals, considerades com a tal aquelles que tenen un diàmetre de tronc igual o superior a 3,5 metres a 1,3 m del sòl.

D'aquestes, 2.668 es troben en municipis de la comarca del Montsià, sent Ulldecona el que compta amb una major concentració (1.524), mentre que al terme municipal de la Sénia se'n comptabilitzen 501.

Nou reconeixement Les valones, tècnica tradicional del conreu de l'olivera d'interès per a la FAO

Les valones són construccions de pedra seca habituals en finques del territori del Sénia, que envolten el tronc d'alguns arbres, especialment oliveres (però també algun ametller i garrofer) per tal de protegir-los del vent. A més d'això les valones beneficien el creixement i desenvolupament de les oliveres, ja que protegeixen les seves arrels, ajuden a retenir l'aigua de pluja i conserven la humitat al voltant de l'arbre. Històricament, han estat el fruit d'aprofitar, amb la seva construcció, la pedra sobrant extreta dels terrenys recuperats per al cultiu de l'oliverar. A més, aquest tipus de construccions són un veritable refugi per a la biodiversitat: a causa de les seves esquerdes i racons són un hàbitat estratègic per a moltes espècies de plantes i animals.

Des de la FAO han valorat els beneficis que comporta aquesta pràctica agrícola tradicional i l'han inclòs en la seva plataforma en línia (TECA) per a l'intercanvi de coneixement i informació per a petits agricultors d'arreu del món.

6.358

● oliveres mil·lenàries o monumentals es comptabilitzen actualment a la zona de la Taula del Sénia, de les quals 2.668 es troben al Montsià